

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudců Mgr. Věry Jachurové a Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobkyně: **Oksana B.**, státní příslušnice Ukrajiny
bytem xxx
zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
se sídlem Praha 1, Opletalova 25

proti

žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 634/3

o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku žalobě ze dne 23. 5. 2022 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2022 č.j. MV-46130-4/SO-2022

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně podala dne 23. 5. 2022 k Městskému soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí označenému v záhlaví tohoto usnesení (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o odvolání žalobkyně tak, že potvrdil rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 13. 1. 2022 č.j. OAM-39779-4/DP-2021 (dále jen „rozhodnutí ministerstva“). Rozhodnutím ministerstva bylo podle ustanovení § 169r odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zastaveno řízení ve věci žádosti žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území České republiky.
2. Žalobkyně navrhla, aby soud žalobě přiznal odkladný účinek. V návrhu nejprve zdůraznila, že přiznání odkladného účinku žalobě může být výhradním prostředkem, jak lze dosáhnout toho, aby konečný úspěch žaloby nebyl jen formální, ale i faktický, tedy aby ochrana poskytovaná veřejným subjektivním právům žalobkyně prostřednictvím institutu žaloby byla včasná a spravedlivá. Dále odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011 č.j. 5 As 73/2011-100 i usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2011 č.j. 3 A 203/2011 -40, přičemž uvedla, že v její situaci, kdy na území ČR nedisponuje jiným pobytovým oprávněním, by udělení povinnosti opustit území či rozhodnutí o správním vyhoštění pro ni bylo nezbytným následkem zamítnutí její žaloby, resp. návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě. S poukazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005 č.j. 2 Afs 77/2005-96 a možný zásah do práva na spravedlivý proces žalobkyně uvedla, že jejím případným vycestováním by došlo k závažnému narušení jejího procesního práva účastnit se soudního řízení ve věci této žaloby. Skutečnost, že žalobkyně je v tomto řízení zastoupena advokátem, na uvedeném nic nemění. Dodala, že nepřiznání odkladného účinku žalobě by znamenalo naprosto nepřiměřený zásah do jejího rodinného a soukromého života

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Viterová

a současně by to představovalo ohrožení jejího zdraví a fyzické integrity v důsledku ozbrojeného konfliktu v zemi původu. Žalobkyně na území České republiky pobývá se svým manželem Ivanem B. a nezletilým synem I., nar. xxx. V případě nepřiznání odkladného účinku žalobě bude způsobena závažná újma celé rodině žalobkyně, neboť žalobkyně bude v první řadě vystavena riziku nutnosti vycestování do země původu, tedy na Ukrajinu, která je nyní sužována ozbrojeným konfliktem mezinárodní povahy v důsledku agrese Ruské federace. Vystavení žalobkyně takovému riziku by však bylo v příkrém rozporu s absolutní a neomezitelnou povahou čl. 3 EÚLP a principem *non-refoulement*. Zároveň by pak rodina žalobkyně byla vystavena otázce a volbě, zda bude muset následovat žalobkyni do země původu, a to za situace, kdy celá rodina je již na území České republiky zcela integrovaná, a naopak na území Ukrajiny v tuto chvíli ztratila vytvořené zázemí. K možnosti získání víza strpění dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žalobkyně připomenula, že se jedná o zcela nenárokový pobytový titul, v jehož případě je rovněž vyloučen soudní přezkum jeho neudělení. Není zde tedy žádná garance udělení uvedeného víza a ani jakékoli obrany ve správním soudnictví. Žalobkyně přitom nespadá ani pod ochranný rámec dočasné ochrany, neboť není osobou uvedenou v § 3 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Žalobkyně je plně přesvědčena o důvodnosti žaloby. I z tohoto důvodu by byl, byť dočasný, zásah do jejího života zcela nepřiměřený a vzhledem k tomu, že si žalobkyně není vědoma, že by její přítomností na území po dobu vedení soudního řízení mohla vzniknout újma jiným osobám nebo mohlo dojít k ohrožení veřejného zájmu, má za to, že přiznání odkladného účinku žalobě v jejím případě bude mít přesně takový dopad, který zákonodárce při stvoření tohoto institutu zamýšlel. V daném kontextu tak u žalobkyně jde zcela nepochybně o nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, žalobkyni rovněž není známo, že by případné přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

3. Žalovaný ve svém vyjádření návrh na přiznání odkladného účinku žalobě nepodpořil. Uvedl, že důvody možného vzniku újmy způsobené právními následky napadeného rozhodnutí jsou vždy individuální a závislé pouze na osobě a situaci žalobce. Povinnost tvrdit a prokázat možný vznik újmy má proto žalobkyně, která musí konkretizovat, jakou újmu by pro ni znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a specifikovat její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se žalobkyně v souvislosti s napadeným rozhodnutím správního orgánu obává, by pro ni byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být reálná a závažná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní. Dále uvedl, že napadené rozhodnutí nezpůsobí následek tvrzený žalobkyní, neboť povinnost opustit území České republiky může být spojena až s rozhodnutím o správním vyhoštění, při němž je nutné posoudit přiměřenost dopadů takového opatření. Navíc i proti tomuto rozhodnutí může žalobkyně brojit žalobou a žádat o přiznání odkladného účinku. Na podporu svého závěru žalovaný odkázal na usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 24. 4. 2012 sp. zn. Pl. ÚS 23/11 a aplikační praxi správních soudů, jež byla vyjádřena v usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2015 č.j. 10 A 140/2015-22. I pokud by soud dovodil, že žalobkyni nucené vycestování hrozí již v důsledku napadeného rozhodnutí, žalovaný poukázal na to, že ani v takovém případě k nepřiměřené újmě nedojde. Zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nestaví nepřekonatelnou bariéru mezi žalobkyní a Českou republikou, potažmo jejími rodinnými příslušníky. V daném případě je žalobkyni pouze zamítnuta žádost o pobytové oprávnění, zákaz pobytu však žalobkyni vysloven nebyl. Napadeným rozhodnutím žalobkyni rovněž není znemožněno, aby si další pobyt na území upravila jiným způsobem dle zákona o pobytu cizinců. S ohledem na aktuální situaci v zemi původu může žalobkyně podat žádost za účelem strpění pobytu na území dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný též poukázal na to, že v těchto věcech probíhají řízení o správních žalobách téměř výhradně bez nařízení jednání. Ve většině případů se proto veškerá procení aktivita žalobců zcela vyčerpá podáním žaloby, a proto ani z důvodu ochrany procesních práv žalobkyně není nutné

přiznávat žalobě odkladný účinek. Žalobkyně je navíc zastoupena právním zástupcem, který na území České republiky pobývá, přičemž je evidentní, že se případné budoucí úkony vůči soudu, jež jsou (obzvláště pro cizince) po formální i obsahové stránce poměrně náročné, odehrají zcela v režii tohoto právního zástupce, tedy bez jakékoli participace žalobkyně.

4. Podle § 73 odst. 2 s.ř.s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
5. Z citovaného zákonného ustanovení plyne, že odkladný účinek může být žalobě přiznán při splnění dvou základních podmínek: a) navrhovatel odkladného účinku hrozí v přímé příčinné souvislosti s účinky napadeného rozhodnutí újma, která je ve sféře navrhovatele nepoměrně větší než újma, jež přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám a b) přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem. Obě tyto podmínky musí být splněny kumulativně.
6. Povinnost tvrdit vznik potencionální újmy, jakož i povinnost osvědčit (prokázat) skutečnosti tvrzené v návrhu tíží navrhovatele odkladného účinku (žalobce). Naproti tomu zákon soudu neukládá, aby z úřední povinnosti zjišťoval splnění podmínek vymezených v § 73 odst. 2 s.ř.s. Řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku je tedy charakterizováno přísnou dispoziční zásadou, což znamená, že soud je při posuzování důvodnosti návrhu oprávněn vycházet pouze z důvodů, které účastník uvede ve svém návrhu. Navrhovatel (žalobce) tak musí dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem konkrétně tato újma spočívá a jaký je její rozsah. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2012, č.j. 8 As 65/2011-74, usnesení ze dne 20.9.2012, č.j. 8 Afs 40/2012–56, či usnesení ze dne 21.5.2014, č.j. 6 Afs 73/2014-56).
7. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2003, č. j. 7 A 115/2002 - 67, č. 760/2006 Sb. NSS, či ze dne 23. 3. 2015, č. j. 4 Afs 35/2015 – 71). Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Přiznání odkladného účinku žalobě se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem; jeho smyslem není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu.
8. Soud předně nepřisvědčuje žalovanému, že újma spočívající v povinnosti žalobkyně opustit území České republiky by mohla být důsledkem až rozhodnutí o správním vyhoštění. Jak totiž konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2019 č.j. 5 Azs 36/2019-25: *„Je sice pravdou, že ke setrvání mimo území České republiky by mohl být stěžovatel bezprostředně donucen až v souvislosti s rozhodnutím o jeho správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem ke zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěžejí lze totiž předpokládat, že stěžovatel má předejít případné zmiňované újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území Evropské unie na určitou dobu. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy na straně stěžovatele.“* Zároveň je třeba odmítnout argumentaci žalobkyně, že s ohledem na důvodnost žaloby, o níž je žalobkyně přesvědčena, by nepřiznání odkladného účinku žalobě představoval nepřiměřený zásah do života žalobkyně. Ze shora citované judikatury správních soudů vyplývá, že institut odkladného účinku nemůže sloužit k pouhému oddálení účinků napadeného rozhodnutí, neboť je nutno vycházet z presumpce věcné

správnosti a zákonnosti napadeného správního aktu, a to až do okamžiku, než je správním soudem rozhodnuto, že napadené rozhodnutí pro svou nezákonnost neobstojí. Přesvědčení žalobkyně o důvodnosti žaloby je z hlediska rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě irelevantní, neboť soud se v této fázi řízení opodstatněností žalobních námitek vůbec nezabývá.

9. Soud souhlasí se žalovaným, že povinností účastníka řízení, který navrhuje přiznání odkladného účinku žalobě, je dostatečně konkretizovat okolnosti, v nichž má spočívat hrozící újma v důsledku účinků napadeného rozhodnutí. V nyní posuzované věci má soud nicméně za to, že žalobkyně této povinnosti dostala. Žalobkyně spatřuje vznik újmy zejména ve skutečnosti, že bude vystavena riziku vycestování do země původu, tj. na Ukrajinu, kde v současné době probíhá ozbrojený konflikt vyvolaný agresí Ruské federace. Tuto okolnost soud považuje za velmi závažnou a zásadní pro posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť je nepochybné, že aktuální situace na Ukrajině neumožňuje jejím státním občanům vést lidsky důstojný způsob života bez reálných obav o ohrožení zdraví a života svého či svých blízkých. Zároveň nelze přehlížet skutečnost, že žalobkyně žije na území České republiky se svým manželem a nezletilým synem, kteří oba disponují pobytoým oprávněním, a tudíž si zde již vytvořila vazby, jejichž narušení by zejména s ohledem na nízký věk syna mohlo způsobit v rodinném a soukromém životě žalobkyně těžko napravitelnou újmu. V této souvislosti nelze podle názoru soudu argumentovat ani hypotetickou alternativou, že žalobkyně by mohla získat na základě své žádosti vízum za účelem strpění podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť na udělení dlouhodobého víza nemá cizinec právní nárok (§ 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a v případě žádosti o tento pobytový titul zákon o pobytu cizinců vylučuje možnost soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení tohoto pobytového oprávnění [§ 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Soud proto považuje návrh na přiznání odkladného účinku žalobě za důvodný. Zároveň soudu není známo, že by odložením účinků napadeného rozhodnutí mohla vzniknout újma třetím osobám, ani to, že by tento postup znamenal rozpor s důležitým veřejným zájmem, kdy na tyto okolnosti žalovaný neupozornil, resp. jejich existenci netvrdil ani neosvědčil (srov. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2013 č.j. 45 A 4/2013-29).
10. Soud z výše popsaných důvodů návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě vyhověl. Pouze pro úplnost dodává, že ve smyslu § 73 odst. 5 s.ř.s. může soud usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesení zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku žalobě nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 3 písm. c) s.ř.s.).

Praha 21. června 2022

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Viterová